

CENOVÉ PODMÍNKY 2025/ I.

CENÍK M 21 - ELEKTROMONTÁŽE

I. Rozsah platnosti ceníku

1. Platnost ceníku

Ceník M 21 je určen pro sestavování rozpočtové dokumentace v investiční výstavbě a pro fakturování externě prováděných elektromontážních prací včetně údržby.

2. Práce, pro které ceníkové položky neplatí

Ceník není určen pro elektromontáže na vysokých komínech a na televizních a rozhlasových stožárech (věžích). Komín (vysoký) je volně stojící objekt s dříkem kruhového průřezu o minimální výšce 16 m, který je určen k odvádění zplodin procesů probíhajících v žárotechnických zařízeních, provedený z pálených komínek, betonových tvármic, z monolitického betonu nebo ze šamotových tvarovek, opatřený zpravidla ochranným pouzdem.

3. Omezení platnosti ceníku

V dále uvedených případech platí tato ustanovení:

Položky úplných demontáží se stanoví tak, že hodnota montáží se vynásobí koeficientem 0,5. (Úplnou demontáží se rozumí obecně demontáž strojů a zařízení i nosného materiálu na jednotlivé části v rozsahu odpovídajícímu stupni hotovosti zařízení dodaného k montáži včetně odsunutí v rámci pracovní zóny. Demontované stroje, zařízení i nosný materiál musí být na povrchu očištěny, označeny a připraveny k odeslání, případně k nové montáži). Součástí položek úplných demontáží není renovace demontovaného materiálu a zařízení.

Položky dílčích (částečných) demontáží a demontáží do šrotu:

- strojů a zařízení se tvoří individuální kalkulací,
- nosného materiálu se tvoří stejně jako položky úplných demontáží, tj. hodnota montáží se vynásobí koeficientem 0,5,
- (Dílčí / částečnou demontáží se rozumí např. částečné rozbírání určitého stroje, přístroje nebo nosného materiálu).

Položky opětných montáží demontovaných strojů a zařízení i nosného materiálu jsou totožné s položkami nových montáží.

Položky neúplných montáží, tj. takových případů, kdy místo montáže celého stroje, zařízení nebo nosného materiálu se provádí pouze montáž jejich jednotlivých částí anebo jsou-li, zařízení nebo nosný materiál dodány ve větším stupni hotovosti, než který byl ve ceníku uvažován, se tvoří individuální kalkulací.

Pro skupinu 29 „ Elektromontáže – údržba „ platí ustanovení úvodu k jmenované skupině.

4. Tvorba položek montážních prací nekrytých ceníky

Položky pro ocenění montáže strojů, zařízení a nosného materiálu, pro které nejsou uvedeny v tomto ceníku ani v jiném ceníku odpovídající položky, jejichž popis by odpovídal popisu prováděné práce, tvoří se:

- shodnou nebo porovnatelnou položkou, jde-li o práce srovnatelné nebo porovnatelné s obdobnými pracemi, jejichž položky jsou obsaženy v tomto ceníku nebo o práce jejichž

popis se zcela nekryje s popisem montáže uvedené v ceníku, která má stejnou nebo téměř stejnou pracnost.

- b) individuální kalkulací, jde-li o práce nesrovnatelné s pracemi, jejichž položky jsou v cenících obsaženy.

II. Vymezení náplně a způsob použití ceníkových položek

1. Platnost položek obecně

Položky platí při dodržení podstatných kvalitativních a dodacích podmínek, uvedených ve všeobecné části ceníku. Položky platí bez ohledu na uvažovanou i použitou technologii, organizaci práce a stupeň mechanizace. Jestliže odběratel (investor) projektovou dokumentací, hospodářskou smlouvou nebo přímým požadavkem v průběhu montáže požaduje použití určité technologie, organizace práce nebo mechanizace, přičemž dochází ke změně podstatných kvalitativních podmínek způsobem vyvolávajícím prokazatelně změnu nákladů, může dodavatel požadovat úhradu zvýšení rozpočtových nákladů vyčíslených rozdílovou kalkulací.

Ceníkové položky jsou zpracovány pro určenou a reprezentující organizaci práce, mechanizaci a technologii pomocí tzv. technologických reprezentantů. To znamená, že skutečné náklady montážních prací se mohou v jednotlivých případech od technologického reprezentanta, pro kterého byla položka v normách ceníku zpracována, odchylovat v přiměřených mezích nahoru nebo dolů.

Popis prací (text pod názvem skupiny položek nebo položky) obsahuje rámcový výčet prací, započtených při stanovení technologického reprezentanta, avšak není závazným technologickým předpisem.

2. Obsah položek

Ve variantách R00 není zakalkulován žádný materiál. Materiál k těmto montážním položkám se oceňuje samostatnými položkami v odbytových (nákup + pořízení) cenách. Ostatní varianty položek (např. RT1) materiál obsahují; jeho specifikace je uvedena v rozšířeném názvu položky.

2. Ztížené pracovní podmínky

- a) Náklady na veškeré běžně se vyskytující ztížené pracovní podmínky, vyplývající z charakteru montáže, jsou zakalkulovány do celkové ceny montáže. Jde zejména o tyto obvykle se vyskytující ztížené pracovní podmínky:

- podmínky a způsob nakládání na montážní skládce,
- druh montážního mechanismu
- vliv váhy, rozměrů a složitosti zařízení,
- vliv výšky v rozsahu do + - 10 m,
- vliv běžných přesčasových prací,
- blízkost napětí nn.

Úhrada zvýšených nákladů, které popřípadě dodavateli vzniknou při montáži na zařízení vyšším než 10 m od kóty 0, se rozpočtuje a fakturuje na základě individuální kalkulace. Jde např. o montážní práce na vysokých pecích, chemických kolonách apod.

Ztížené pracovní podmínky nezakalkulované do ceníkových položek se oceňují individuální kalkulací.

- b) Pokud není v ceníku jinak uvedeno, nejsou v položkách promítnuty náklady vyvolané:
- územními vlivy
  - mimořádně ztíženým pracovním prostředím,
  - sdruženou montáží více zúčastněných organizací v prostoru montážní zóny,

- směnovou činností mimo prostor pracovní zóny,

3. Pracovní prostor (zóna)

Pracovní zónou se rozumí okruh do vzdálenosti 100 m od místa zabudování. Místem zabudování se rozumí půdorys stroje, při montáži uvnitř hal (budov) celý prostor ovládaný provozuschopnými zvedacími a dopravními prostředky, danými dodavateli k dispozici. Pracovní zóna zasahuje do jiného podlaží jen tehdy, má-li dodavatel možnost časově i věcně podle potřeby užívat nákladního výtahu. Vzdálenost v metrech se měří od místa zabudování podle délky nejkratší možné dopravní cesty. Ve skupinách 03, 04, 05, 06 a 26 se považuje celá trasa vedení za pracovní zónu, (není tedy rozhodující, dopravuje-li se materiál pouze po trase vedení nebo mimo ni).

Pojem zóny u skupiny 25 je definován v úvodu ke zmíněné skupině. Pokud si dodavatel montáže s ohledem na lepší ekonomičnost montážních prací (výhodnějších nasazení montážních mechanismů apod. zřídí předmontážní plošinu, zahrnuje se tato do pracovního prostoru (zóny) bez ohledu na vzdálenost od místa zabudování. V ostatních případech, kdy zřízení předmontážní plošiny je nutné z důvodů nelehčících na straně dodavatele (např. při montáži prováděné souběžně s pracemi stavebními, které neumožňují montovat v plném rozsahu na místě zabudování nebo při blokové montáži) a investor (odběratel) neumožní dodavateli montáže zřídit předmontážní plošinu přímo v pracovním prostoru (zóně) nebo v prostoru staveništního skladu (sklárky), rozpočtuje se přesun.

Vzdálenost v metrech se měří zvláště od obvodu skladu k obvodu předmontážní plošiny a od obvodu předmontážní plošiny k místu zabudování pro každou vzdálenost samostatně.

4. Doprava a přesun

Mimostaveništní doprava

strojů a zařízení a nosného materiálu je zahrnuta v příslušné položce specifikace a kryje náklady na jeho dopravu do staveništního skladu. Náklady spojené s obstaráváním materiálu a náklady jsou součástí jednotkových cen prací (ve složce režie).

Přesun

- strojů a zařízení ze staveništního skladu (sklárky) na hranici pracovní zóny se rozpočtuje individuální kalkulací.
Dohodne-li se dodavatel s odběratelem, lze rozpočtovat a fakturovat tyto náklady procentními sazbami v doporučené výši:
1 % při horizontálním i vertikálním (do výšky nad 10 m) přesunu strojů a zařízení.
- nosného materiálu je zahrnut přímo v ceníkových položkách a zvláště se nerozpočtuje.

Byl-li staveništní sklad (sklárka) zřízen z důvodů, které nespočívají na straně dodavatele, mimo obvod staveniště, rozpočtují a fakturují se zvýšené náklady, které z toho důvodu odběrateli vzniknou na základě individuální kalkulace. U staveb rozpočtovaných podle ceníkových skupin 03, 04, 05, 06 a 26 platí stejný postup, jestliže vzdálenost mezi zónou a staveništním skladem je vyšší než 15 km (měřeno po sjízdných cestách a sjízdném terénu).

Vnitrostaveništní doprava

strojů, zařízení a nosného materiálu, tj. uvnitř pracovní zóny, je zahrnuta přímo v ceníkových položkách a zvláště se nerozpočtuje.

Náklady na přesun nosného materiálu, strojů a zařízení na sjednané místo v hlubině

se rozpočtují doporučenými sazbami ve výši:

2 % u strojů a zařízení nezahrnutých do položek montážních prací,

5. Ostatní druhy doplňkových nákladů

se rozpočtují a fakturují individuální kalkulací.

6. Lešení

- a) V ceníkových položkách jsou ve složce nepřímé (režijní) náklady zakalkulovány náklady na postavení, udržování a odstranění pracovního-pomocného lešení (kozové nebo sloupkové) do výšky 1900 mm s výjimkami uvedenými v úvodních částech jednotlivých skupin ceníku.
- b) Lešení neuvedená v odstavci a) se rozpočtují zvlášť samostatnými položkami. Výška lešení přes 1900 mm se měří od terénu nebo od podlahové konstrukce objektu. Při rozpočtování lešení samostatnými položkami se neodečítají z rozpočtových sazeb nebo cen náklady na zřízení, opotřebení, udržování a odstranění pomocného (kozového nebo sloupkového) lešení do výšky 1900 mm, které jsou v těchto položkách zakalkulovány.
- c) Lešení přes 1900 mm pro jednotlivé montáže se rozpočtují zvlášť jen tehdy, jestliže technologie a postup organizace montážních prací nebo postup výstavby podle projektu organizace výstavby vylučuje použití lešení, zřízovaného pro práce HSV nebo PSV nebo jednotlivé montáže,
- d) Podrobnější pokyny pro rozpočtování lešení jsou uvedeny v ceníku prací HSV 800-3 Lešení, podle něhož se stanoví cena lešení podle písmene b) tohoto bodu.

7. Montážní práce zvláštního charakteru

Pracemi zvláštního charakteru jsou montážní práce:

- a) na objektech památkově chráněných,
- b) kterými se bezprostředně odstraňují následky havárií a živelných pohrom nebo se jim ve stavu nouze zabraňuje,
- c) technicky pokrokové,

Tyto práce se oceňují a fakturují individuální kalkulací.

8. Údržba objektů a technologických zařízení

se rozpočtuje a fakturuje podle samostatného položkového souboru tohoto ceníku. Podrobnosti stanoví úvod k této ceníkové skupině.

9. Práce a dodávky související s provedením vlastní montáže

- a) **zakalkulované do jednotlivých položek**
drobné opravy nátěrů, poškozených dopravou nebo při vlastní montáži dodavatele
- b) **nezakalkulované do jednotlivých položek**
  - přidružené a pomocné výkony HSV a PSV,
  - oprava nátěrů strojů a zařízení poškozených korozí, nesprávným či dlouhodobým uskladněním apod.,
  - veškeré práce stavební, jako úpravy základů, podlévání strojů, sekání kotevních otvorů apod.,
  - zakrývání strojů proti znečištění při současné nebo následné stavební činnosti,
  - odstranění prachu a nečistot před demontáží strojů a zařízení.
  - náklady na vyzdívkou a izolaci, pokud nejsou individuálně určeny ceníkovou položkou,
  - zajištění přívodu elektrické energie, vody, páry, plynu, stlačeného vzduchu apod. včetně míst odběru mimo hranici montážní zóny,
  - osvětlení pracoviště a skladovacích prostorů a přístupu k nim v souladu s předpisy o bezpečnosti práce,
  - vytápění pracoviště, jestliže toto vytápění vyžaduje technologický postup montážních prací nebo prováděné zkoušky technologického zařízení,
  - strážní a požární služba,
  - náklady na úpravu pracoviště, nevyhovuje podmínkám, stanoveným příslušnými předpisy nebo hospodářskou smlouvou,
  - náklady na zabezpečení pracoviště pro provádění prací za provozu nebo v nebezpečných prostorách (např. požární hlídky, bezpečnostní zařízení při výskytu plynu, ve výbušném prostředí apod.),

- náklady na zpevnění terénu, zařízení, udržování a odstranění štěrkového lože pro dočasné pojezdové dráhy montážních mechanismů (věžových, kozových a portálových jeřábů apod.)
- zhotovení základů a kotevních bloků pro montážní mechanismy (dericky apod.),
- opravy a úpravy dílců nesprávně vyrobených, nelícujících pro stavební úchytky, jejichž styčné plochy byly neodbornou dopravou poškozeny (deformovány) apod.,
- kotevní šrouby, těsnění, spojovací a podkladní materiál, náklady na energii a provozní hmoty při provádění individuálních a jiných zkoušek, pokud se tyto provádějí pod zatížením,
- seřízení a eventuálně přezkoušení strojů a zařízení dodavatelem, které se rozpočtuje zvláštními položkami. Odchytky jsou uvedeny v úvodcích ke skupinám resp. v textu jednotlivých položek,
- náklady vzniklé změnou projektu během provádění montáže,
- speciální úpravy strojů a zařízení podle dispozic odběratele (investora),
- ostatní práce jiných profesí (jako truhlářské, sklenářské apod.),
- veškeré druhy nátěrů, nejsou-li podle technických podmínek součástí dodávky a montáže, se rozpočtují samostatně, což je uvedeno v úvodu příslušné ceníkové skupiny. Speciální nátěry (např. chemicky agresivních prostředích, teplovzdorné apod.) nejsou v ceníkových položkách obsaženy, a pokud mají být předmětem dodávky, rozpočtují a oceňují se podle příslušných ceníků. Položky nátěrů, obsažené popřípadě v ceníkových položkách ceníku M 21 se však v takových případech neodečítají. Samostatně se rozpočtují nátěry dle ceníku M 25 bez ohledu, zda jsou montážní práce provedeny na provozním souboru (hlava II) nebo stavebním objektu (hlava III). Toto ustanovení platí pro montážní práce oceněné podle ceníků M 21 a M 36,
- drobné úpravy stávajících zařízení vyvolané výstavbou trakčního vedení jako rozrušení a úprava chodníků nebo nástupišť, rozebírání a znovuosazování plotů a zábradlí, odstraňování překážek - keřů a stromků, nebo prořezávání případně kácení stromů.

Náklady na přidružené výkony

Lešení lze ocenit položkami ceníku 800-3 Lešení. Osvětlení je obsaženo režijních nákladech jednotkových cen. Strážní a požární služba se oceňuje individuální kalkulací.

Náklady na zednické výpomoci

Se oceňují položkami stavebních ceníků HSV a PSV (převážně 801-3 Bourání konstrukcí a 801-4 Opravy a údržba).

10. Zkoušky smontovaného zařízení

a) Do položek skupin 01 až 27 a 29 jsou zakalkulovány náklady spojené s individuálním vyzkoušením elektrotechnické části v tomto rozsahu:

- měření izolačního stavu kabelů a vodičů u vnějších spojů, v rámci montážní činnosti. Toto měření provádějí montážní pracovníci, jednak před vlastní pokládkou kabelů, jednak po provedení pokládky kabelů (tedy vlastních montážních úkonů). V obou případech se tímto způsobem ověřuje neporušenost izolačních stavů před a po pokládce kabelů,
- kontrola správnosti zapojení vnějších spojů,
- mechanická kontrola a dotažení vnějších spojů a spojů prováděných při montáži (spoje na přípojnicích apod.),
- vyzkoušení mechanické funkce montovaných přístrojů nn (např. zapínání a vypínání ručně).

b) V položkách ceníkových skupin 01 až 27 a 29 nejsou zakalkulovány:

- příprava ke komplexnímu vyzkoušení a komplexní vyzkoušení (včetně seřízení jisticích relé, zkoušek zvýšeným napětím, funkčních zkoušek apod.),
- zkušební provoz,
- úřední zkoušky (např. výchozí revize včetně příslušných měření a zkoušek),
- měření izolačních stavů kabelů a vodičů, které provádějí revizní technici,
- bezpečnostní a zatěžkávací zkoušky apod.,
- zaučení obsluhy,
- výchozí revize se oceňují především ceníkovými položkami ceníku M 21, skupiny 11, 15, 17, 24 a dále dle ceníku M 32 (skupina 41/str. 85). V ostatních případech dle HZS.

Tyto úkony se oceňují příslušnými položkami ceníku a nejsou-li stanoveny, hodinovou zúčtovací sazbou.

- c) Vícenáklady vzniklé tím, že nebylo možno provést individuální vyzkoušení zařízení v technologickém a časovém sledu sjednaném s investorem po provedené montáži z důvodů, za které neodpovídá dodavatel montáže, fakturují se zvlášť individuální kalkulací. Vyžádané opakování individuálních zkoušek a jiné zkoušky nezahrnuté v ceně, nutno rozpočtovat zvlášť.

III. Obsah položek

1. Materiál

a) Materiál nosný

je veškerý materiál potřebný k úplnému provedení montáže, ať už se stává trvalou součástí smontovaného zařízení, nebo který je nezbytně nutný k dosažení žádaného tvaru, či ovlivňuje podstatné vlastnosti montovaného zařízení, nebo který je nezbytně třeba k dosažení žádaného tvaru, aniž se stává jejich součástí, pokud podle technických podmínek není součástí dodávky strojů a zařízení.

b) Materiál podružný

Jde o materiál jednicového charakteru, jehož množství v porovnání s množstvím materiálu nosného je malé, a proto je jeho cena zahrnuta v režijních nákladech jednotkových cen prací. Podružným materiálem se v oboru elektromontážních prací rozumějí:

Vývodky, spojky, spojníky

- vývodky pro plášťové trubky
- vývodky pro pancéřové trubky
- vývodky dřevěné
- spojky pro trubky
- spojníky pro trubky

Spony, příchytky

- spony pro plášťové trubky
- spony pro pancéřové trubky
- příchytky pro chráněné vodiče
- příchytky kabelové (s výjimkou příchytek-spon pro svislé uložení v dolech) a dřevěných hranolů pro pevné uložení silových kabelů
- Niedax lišty, kluzné matice
- hmoždinky

Podružným materiálem jsou pouze hmoždinky z PVC. Hmoždinky z materiálů kovových, příp. jiných nestandardních materiálů jsou materiálem nosným.

Izolanty

- izolanty textilní (izolační tkanice, macco tkanice, nitě, juta, olejové pásy lakované, plátno, konopí, konopné a silonové motouzy, cídicí bavlna, plst')
- izolanty papírové (lesklé lepenky-prešpán)
- izolanty z osinku (osinkové šňůry, osinkové pásy, osinkové desky)
- výrobky z PVC, novoplastu, polyetylenu (trubičky z PVC, folie z PVC, pásy PVC, lepicí pásy, novodurové, polyetylénové a novoplastové desky apod.)

(Upozornění: Novodurové trubky a kolena jsou jednicový materiál nosný!)

výrobky pryžové (profilová pryž, gumové desky a mechová pryž).

(Upozornění: Gumové hadice jsou jednicový materiál nosný!)

Výrobky z oceli

- drát ocelový vázací
- svařovací dráty
- elektrody

Hlavní výrobky z barevných kovů a slitin

- hliníkový pásek měkký z elektroodného hliníku rozměru
- 10 x 0,5 mm
- 25 x 0,5 mm
- 10 x 1,0 mm
- cín trubičkový letovací plněný Eumetolem
- cín litý v tyčích
- pájka na hliník

- svařovací dráty a tyčinky
  - elektrody a odporové dráty
- Výrobky pro svařování a pájení
- pájecí pasty a pájecí prostředky
  - svařovací prášky
  - plyny na svařování a pájení
  - Neokal (pomocný prostředek pro tlakovzdušné zkoušky)

Odmašťovače a izolační hmoty

- odmašťovače
- parafin, stearin
- grafitové přísady
- katalyzátory
- Expansin
- vosky

(Upozornění: Ohnivzdorné nátěry, asfalt, karbolineum, jsou jednicový materiál nosný!)

Výrobky organické a anorganické chemie

- lepidla a tmely
- kyseliny
- odrezovače
- různé chemikálie

Nátěrové hmoty (Při drobných opravných nátěrech výrobků poškozených dopravou nebo vlastní montáží dodavatele jsou nátěrové hmoty posuzovány za materiál podružný.

V ostatních případech jsou nátěrové hmoty materiálem nosným).

- barvy
- laky
- emaily
- tmel
- ředidla
- ostatní nátěrové a pomocné výrobky (např. brusné prostředky, leštící pasty apod.

(Upozornění: U ceníkových položek za nátěry jsou nátěrové hmoty jednicovým materiálem nosným, v těchto případech odpadá však kalkulování přírážky za podružný materiál).

Materiál spojovací

kabelová oka ražená, příložková, lisovaná do 240 mm²

kabelové spojky lisované pro hliníková jádra sektorová

i kulatá do 240 mm²

dvojkovy-vložky a podložky cupalové

Materiál označovací

- vodičové koncovky s drážkou a z PVC
- označovací rámečky bakelitové
- štítky papírové a z PVC
- štítky a znaky kovové

Šroubový materiál (bez ohledu na druh povrchové úpravy pouze do dimenze M 16, s výjimkou šroubového materiálu z barevných a speciálních kovů)

- šrouby hrubé, svorníky
- matice přesné, hrubé
- podložky, závlačky
- vruťy, lustrové háky
- hřebíky, čepy, kolíky
- pojistné kroužky
- nýty, klíny, pera, spony

Oceňování materiálu nosného

Nosný materiál se oceňuje cenou odbytovou (tj. včetně pořizovacích nákladů).

2. Prořez

Prořez, který vzniká při zpracování materiálu (trubky, nátěrové hmoty a ředidla, konstrukce,

rošty a stojiny vyráběné na montáži, kabely, vodiče, tyčové a pásové přípojnice atd.), se připočítá k projektovanému množství nosného materiálu v orientační hodnotě 5 %.
U mezistěn rozvoden je orientační prořez 10 %. Prořez (ztratné) je majetkem dodavatele.

3. Stroje a zařízení

Rozpočtují se samostatně ve specifikacích. Z hlediska ceníku M 21 se za stroje a zařízení považují:

1. odpojovače a odpojovací pojistky pro vnitřní a venkovní montáž vvn, vn, nn s vývody pro předemtný druh vodiče, s úplným zapínacím a vypínacím vybavením, s pomocným přepínačem včetně spojovacího mechanismu,
2. odpínače a vývody pro předepsaný druh vodiče, s úplným zapínacím vybavením včetně přímých relé, s pomocným přepínačem včetně spojovacího mechanismu,
3. výkonové vypínače, expanzní, olejové, maloolejové, tlakovzdušné apod., od 3 kV (včetně) výše, s úplným zapínacím a vypínacím vybavením, včetně přímých relé a pomocných kontaktů, včetně plnicích látek oleje, expansinu apod. (první náplň),
4. výkonové vypínače a jističe do 1 kV pro jmenovitý proud 100 A a vyšší, olejové a vzduchové s úplným zapínacím a vypínacím vybavením včetně přímých ochran, pomocných kontaktů,
5. stykače normální, reverzační, Yd do 1 kV pro jmenovitý proud 100 A a vyšší, olejové a vzduchové s úplným zapínacím a vypínacím vybavením, včetně přímých ochran a pomocných kontaktů a všechny stykače na 1 kV,
6. podpěrné izolátory 400 kV a vyšší, bleskojistky vvn včetně příslušenství, průrazky,
7. transformátory 1 a 3fázové, olejové a vzduchové pro výkon 5 kVA a vyšší, včetně Buchholzova relé a jiných ochran včetně komplexního a regulačního zařízení a náplně oleje a veškeré nevýbušné transformátory,
8. přístrojové (měřicí) transformátory proudu všech druhů a převodů pro jmenovité napětí 1 kV a vyšší s vývody pro předepsaný druh vodiče,
9. přístrojové (měřicí) transformátory napětí všech druhů a převodů pro jmenovité napětí 1 kV a vyšší pro předepsaný druh vodiče,
10. reaktory,
11. Pettersonovy cívky,
12. řídicí ventilové skříně,
13. kompresory pro výrobu stlačeného vzduchu, rozdělovače, ovládací skříně a stavebnicové celky,
14. větrníky, vzduchojemy pro rozvod stlačeného vzduchu,
15. akumulátorové baterie včetně náplně, stojanů až po výstupní svorky na baterii,
16. kondenzátory pro kompenzaci jalového proudu nn i vn výkonu 1 kVA a vyššího včetně vybíjecích odporů, vyhlazovací kondenzátory,
17. elektrické stroje točivé - generátory, motory, soustrojí, servomotory včetně usazení, úplných spouštěcích regulačních zařízení a pomocných kontaktů včetně přípojovacích skříní a kabelových koncovek (pokud tyto jsou nedílnou součástí stroje) s vývody pro předepsaný druh vodiče,
18. usměrňovače polovodičové a selenové, křemíkové, rtuťové, elektronkové rotační a jiné, úplné, včetně řídicího, regulačního a měřicího příslušenství,
19. panelové a rámové rozvaděče s úplným vnitřním vybavením a propojením včetně pojistkových patron, vývodových svorek pro předepsaný druh vodiče včetně dodatečné výzbroje - nová pole,
20. skříňové rozvaděče nn,
21. rozvaděče litinové, ze slitin hliníku, oceloplechové z umělých hmot s úplným vnitřním vybavením a propojením včetně kabelových koncovek, pancéřových hrdel, vývodových svorek pro předepsaný druh vodiče.

Za rozvaděče z tohoto hlediska se však nepovažují

samostatné skříněky z litiny, slitiny hliníku, dále oceloplechové a z umělých hmot, používané k těmto účelům:

1. skříněky používané jako svorkovnicové
2. skříněky přechodové
3. zásuvkové skříně (jsou to skříně se zásuvkami 24, 220, 380, 500 V do 63 A, event. převodovým transformátorem, s výkonem menším než 5 kVA),

4. ovládací skříňky pro kroužkový motor (obsluhující ovládací tlačítka, měřicí přístroje, signální svítidla apod.),
5. deblokovací skříňky podle výkresu vnitřního zapojení,
6. skříňka s jedním vypínačem, event. se závitovými pojistkami do 63 A (od 100 A jde o stroje a zařízení),
7. skříňka se závitovými pojistkami,
8. skříňka s jedním jističem do 63 A (od 100 A jde o stroje a zařízení),
9. skříňka se stykačem do 63 A (od 100 A jde o stroje a zařízení),
10. jedna nebo více skříněk pro stykačovou kombinaci pro jeden spotřebič do 63 A (do 100 A nebo pro více spotřebičů jde o stroje a zařízení),
11. skříňka s měřicími transformátory proudu o napětí do 500 V pro jeden spotřebič (od 1 kV nebo pro více spotřebičů jde o stroje a zařízení),
12. skříňka s měřicími přístroji (ampérmetry, voltmetrem, wattmetrem, elektroměrem neregistračním) pro jeden spotřebič,
13. ovládací skříňka s tlačítky a signalizací pro jeden spotřebič,
14. skříňka s jisticími relé pro jeden spotřebič podle výkresu vnitřního zapojení,
15. skříňka s náplní pomocnými relé, resp. paketových spínačů, podle výkresu vnitřního zapojení
16. kondenzátorové rozvaděče s úplným vnitřním vybavením a propojením včetně pojistkových patron, vývodových svorek pro předepsaný druh vodiče,
17. rozvodnice, tj. malé rozvaděče nízkého napětí, které se upevňují přímo na nosný podklad (povrch stěny) nebo se zapustí do stěny.

Za rozvodnice se však z tohoto hlediska nepovažují skříně:

1. SP, SR, SIR, ORIS, OHDS, OHDSS, PRIS, ER,
2. rozvaděče a přístrojové skříně v nevybušném provedení s úplným vnitřním vybavením (pojistkové skříně, jističe, stykače, zásuvky, tlačítka, signální přístroje, odbočné krabice apod.),
3. rozvaděče vn (skříňové, otevřené, chráněné - IRODEL apod.),
4. manipulační rozvaděče reléové, poruchové a elektroměrové (velíny),
5. ovládací skříně kobek, rozveden, včetně svorkovnice a upevňovací lišty pro zapojení a upevnění předepsaného druhu vodiče,
6. ovládací pulty nebo skříně včetně svorkovnice a upevňovací lišty pro zapojení a upevnění předepsaného vodiče,
7. relé ochranná nadproudová, diferenciální, napěťová, podpěťová, časová, odbuzovací, zemní, pro opětné zapínání, Buchholzova apod., vyjma relé pomocných a návěstních,
8. registrační přístroje všech druhů,
9. ampérmetry, voltmetry, elektroměry, watmetry,
10. regulační přístroje včetně příslušenství - regulátory, elektromagnetické ventily, plováková zařízení, elektrovodná zařízení, tlaková relé apod.,
11. synchronizační raménka,
12. synchronoskopy,
13. fázoměry,
14. kmitoměry,
15. rychloregulátory,
16. kontroléry, ovladače pro jeřáby,
17. spouštěcí odpory, regulační odpory apod.
18. brzdové magnety,
19. koncové vypínače nad 6 A,
20. hydraulické odbrzdovače,
21. břemenové elektromagnety,
22. tepelné spotřebiče (infrazářiče, akumulační kamna, sporáky apod.),
23. zařízení pro vysokou frekvenci (tlumivky, kondenzátory, filtry),
24. kondenzátorové průchodky pro VVN,
25. úsekové děliče pro trolejové vedení 3 kV a výše.

4. Mzdy

V jednotkových cenách jsou započteny jednicové mzdy pracovníků v souladu s technologickým postupem. V jednicových mzdách jsou příslušným podílem započteny

náklady na běžně se vyskytující pracovní podmínky. Dále jsou v položkách započteny mzdové náklady vyplývající z různých variant provedení.

Výkonové normy

V normách času je obsažen jednotkový, dávkový a směnový čas.

5. Montážní mechanizmy

V položkách nejsou zahrnuty náklady na velké montážní mechanizmy (ať vlastní nebo najaté) potřebné k provedení montáže. Tyto náklady se ocení samostatně.

IV. Používání ceníku

1. Názvoslovní ceníkových položek

Texty u jednotlivých ceníkových položek jsou uvedeny tak, aby poskytovaly zkrácený popis prací prováděných při montáži technologického reprezentanta. Neobsahují tedy úplný technologický postup a nelze je považovat za montážní předpis.

Názvoslovní položek ceníkové skupiny 29 "Elektromontáže - údržba" je uvedeno v úvodu k jmenované skupině.

Ceníkové položky, jejichž název začíná slovem „montáž“, se převážně týkají montáží strojů a zařízení. Ostatní ceníkové položky, jejichž název začíná názvem hlavního (nebo ostatního) materiálu, se týkají tohoto materiálu, přičemž platí, že cena ostatního materiálu je v položce přímo započtena, zatímco cenu nosného materiálu je nutno při rozpočtování a fakturaci podle příslušných ustanovení ceníku dopočítat.

2. Způsob určování množství (měření)

Výpočet množství se sestavuje na základě výkresové dokumentace:

- a) výměry trubkových rozvodů se stanoví odměřením v ose v běžných metrech včetně kolen, která se měří v průřezu osy rovného vedení, krabice se z délky neodečítají,
- b) výměry trolejového vedení, pokud se určují v běžných metrech, stanoví se podle délky trasy nebo jednotlivých rozpětí, oboje měřené mezi osami stožáru,
- c) výměry vodičů venkovního vedení se stanoví v běžných metrech podle délky trasy vedení,
- d) výměry holého spojovacího vedení se určují podle skutečné délky vedení, výměry zapouzdřených vodičů se stanoví podle úvodu ke skupině 07,
- e) výměry izolovaných vodičů protahovaných do trubek se stanoví podle výměry trubkovodu a násobí se příslušným počtem vodičů. Délka vodičů potřebná ke spojování nebo připojování se nepřipočítává
- f) výměry vodičů uložených pod omítku se stanoví odměřením v ose v běžných metrech včetně ohybů, které se měří v průřezu osy rovného vedení, krabicové rozvodky se z délky neodečítají. Délka vodičů potřebná k propojení v krabicových rozvodkách se nepřipočítává (měří se od osy krabice nebo od svorkovnice),
- g) výměry šňůr a kabelů se stanoví v běžných metrech podle trasy s přihlédnutím k eventuálním smyčkám. Spojky se od délky neodečítají. Délka se počítá od kabelového oka, popřípadě od konce žíly,
- h) výměry svodových a zemních vodičů se stanoví odměřením od jímací tyče nebo zemniče ke zkušební svorce, uzemňovací pásy a vodiče se měří od svorky ke svorce (popřípadě přístroji), ohyby se měří průřezem rovného vedení,
- i) výměry tlakovzdušného vedení se stanoví odměřením v ose v běžných metrech včetně odboček a kolen, které se měří průřezem osy rovného vedení

3. Práce neobsažené v ceníku

Práce neobsažené v ceníku se oceňují individuální kalkulací nebo HZS.

4. Nosné konstrukce - upevňovací konstrukce

V ceníku M 21 je nutno jako koncepční zásadu rozlišovat:

- a) Jestliže v objektu (v části technologického zařízení) nelze upevnit elektromontážní materiál na příslušný stavební prvek (např. stěnu, strop) nebo na součást technologického zařízení, je nutno zhotovit a dodat potřebnou nosnou konstrukci, tyto nosné konstrukce se rozpočtují a fakturují příslušnými ceníkovými položkami skupiny 02 - ocelové konstrukce pro vnitřní rozvod, přístroje a rozvodny.
- b) Je-li elektromontážní materiál upevňován na stavební prvek (nebo součást technologického zařízení) konzolkami, nosnými lištami Niedax, příchýtkami, třmeny, šroubovým materiálem apod., jde v takovém případě o upevňovací konstrukci, která je vždy zakalkulována v příslušné ceníkové položce a zvlášť se nerozpočtuje. Výjimka z této zásady platí pro litinové kabelové držáky, objímky proti prokluzu (pro kabely svisle uložené v jámě) a pro pojistné řetězy kabelů v dolech, tento materiál se posuzuje jako konstrukce nosná, a proto se rozpočtuje rovněž příslušnými ceníkovými položkami skupiny 02.

V. PODMÍNKY PRO KALKULACI JEDNOTKOVÝCH CEN

Kalkulační vzorec

Cena uvedená u jednotlivých položek byla sestavena na základě individuální kalkulace a jednotlivé náklady tvořící celkovou cenu položky byly do jednotkových cen započteny takto:

$$\text{CENA} = \text{MATERIÁL} + \text{MZDY} + \text{STROJE} + \text{ODVODY} + \text{OPN} + \text{REŽIE} + \text{ZISK}$$

Jednotlivé složky tohoto vzorce představují základní prvky ceny a byly do orientačních cen zakalkulovány podle níže uvedených podmínek.

711. Materiál

Ceny materiálu, zakalkulovaného v položkách prací, vychází z cen výrobců, nebo prodejců materiálu. K těmto nákupním cenám jsou připočteny pořizovací náklady, tj. náklady související s dopravou materiálu na staveniště.

Připočtené pořizovací náklady obvykle vyhoví pro dopravu do 20 km od skladu prodejce. Pro kalkulaci cen prací jsou užity ceny materiálu bez daně z přidané hodnoty.

712. Mzdy

Na základě normativů spotřeby a tarifních tříd je stanovena základní úkolová mzda. Pro výpočet úkolové mzdy byly použity následující sazby pro jednotlivé tarifní třídy:

Elektromontér, třída	Průměrný hodinový výdělek Kč/hod	Průměrný měsíční výdělek v Kč (hrubá mzda)
6	293	50 982
7	316	54 984
8	342	59 508

V hodinové sazbě jsou započteny mzdové náklady včetně pohyblivé složky mzdy (prémie a odměny). Nejsou zde započteny náklady na neproduktivní čas pracovníka, tj. státní svátky a dovolená. Tyto náklady jsou obsaženy v režích.

ODVODY

Odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Náklady na stroje

Náklady na stroje nejsou v položkách tohoto ceníku obsaženy.

Ostatní přímé náklady (OPN)

OPN jsou zejména technologická přeprava v položkách vyjadřujících manipulaci se zeminou, sutí a stavebním materiálem. V položkách tohoto ceníku nejsou obsaženy.

Režie

Režijní náklady jsou do ceny zakalkulovány ve výši:

- výrobní režie 32,0 %
- správní režie 12,0 %

Základnou pro výpočet režijních nákladů jsou náklady mzdové, náklady na stroje, a odvody, přičemž pro výpočet správní režie je do základny zahrnuta i režie výrobní.

Do režijních nákladů se započítávají zejména:

- spotřeba paliv, energií a materiálů souvisejících s řízením
- náklady na opravu a údržbu hmotného investičního majetku
- odpisy investičního majetku
- odpisy drobného investičního majetku
- výkony spojů, cestovné, nájemné a ostatní služby
- likvidace obalů a zbytků stavebních materiálů (nových)
- mzdové náklady související s řízením a odvody z nich
- osobní náklady
- bezpečnostní opatření z hlediska uspořádání a provozu staveniště, pracovní ochranné prostředky, školení BOZP, úkoly v prevenci rizik
- náklady na záruční opravy
- pojistné
- poplatky
- ostatní finanční náklady

Zisk

Zisk je do ceny zakalkulován ve výši 10,0 %. Základnu pro stanovení zisku tvoří veškeré přímé i nepřímé náklady snížené o náklady na materiál a jeho pořízení.

HODINOVÉ ZÚČTOVACÍ SAZBY

Pro provedení prací, jejichž konstrukce nebo charakter nejsou v tomto sborníku uvedeny, případně pro práce nezměřitelné a související s provedením stavebních prací, lze v některých případech využít i hodinové zúčtovací sazby. Pro orientaci uvádíme výši HZS zpracovanou podle výše uvedeného kalkulačního vzorce pro vybrané tarifní třídy:

Pořadí	Název	Mzdové náklady	Odvody z mezd	Režie celkem	Zisk	Odbytová cena
1	HZS, elektromontér v tarifní třídě 6	293,00	99,03	187,55	57,96	638 Kč
2	HZS, elektromontér v tarifní třídě 7	316,00	106,81	202,27	62,51	688 Kč
3	HZS, elektromontér v tarifní třídě 8	342,00	115,60	218,91	67,65	744 Kč

Pokud individuálně stanovená HZS pro konkrétního dodavatele převyšuje nebo nedosahuje hodnot uvedených výše, je nutné přistoupit k rekalkulaci ceny (tj. provést její úpravu podle podmínek konkrétního dodavatele).